

Aika: 24.05.2019 klo 19:02 - 19:30

Paikka: Kaupunginhallituksen kokoushuone

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

§	Otsikko	Sivu
22	Kokouksen järjestäytyminen	3
23	Ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastaminen	4

Läsnä:	Öhman Magnus Myllymäki Hanna-Riikka Antskog-Karstinen Anita Suominen Esko Virkkula Kari Kallio Ritva Filipsson-Korento Lena	pj vpj jäsen jäsen jäsen varajäsen kaup.lakimies
Allekirjoitukset	Magnus Öhman puheenjohtaja Hyväksytty sähköpostitse 27.05.2019	Lena Filipsson-Korento sihteeri
Käsitellyt asiat	22 - 23	
Pöytäkirja tarkastettu		
Allekirjoitukset	Hanna-Riikka Myllymäki Tarkastettu 30.05.2019	
Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville	Kauniaisten kaupungin kotisivuilla 31.05.2019	
Todistaa	Mattias Karlsson ilmoitustaulun hoitaja	

Keskusvaalilautakunta

§ 22

24.05.2019

Kokouksen järjestäytyminen

KVAAL 24.05.2019 § 22

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Vaalilain 14 §:n mukaan keskusvaalilautakunta on päätösvaltainen viisijäsenisenä.

Ehdotus:

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Keskusvaalilautakunta valitsee yhden pöytäkirjantarkastajan.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Keskusvaalilautakunta valitsi jäsen Hanna-Riikka Myllymäen pöytäkirjantarkastajaksi.

Keskusvaalilautakunta	§ 20	22.05.2019
Keskusvaalilautakunta	§ 23	24.05.2019

Ennakoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastaminen

327/00.00.00/2018

KVAAL 22.05.2019 § 20

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Keskusvaalilautakunta päätti kokouksessaan 13.12.2018 (§ 18), että ennakoäänestysasiakirjojen valmistava tarkastaminen hoidetaan keskusvaalilautakunnan sihteerin valvonnassa kaupunginkanslian henkilökunnan voimin.

Ennakoäänestysasiakirjojen tarkastamisprosessiin kuuluu lähetekuorten tarkastaminen ja lajittelu äänestysalueittain, niiden avaaminen, lähetekirjeiden ja vaalikuorien tarkastaminen vaalikuoria avaamatta sekä niiden ennakoäänestysten merkitseminen äänioikeusrekisteriin, joita ei ole sinne merkitty jo ennakoäänestyspaikassa.

Kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisen jälkeen keskusvaalilautakunnan on lisäksi vaalisalaisuus säilyttäen avattava hyväksytyt kirjeäänestyksen vaalikuoret, leimattava niissä olevat äänestysliput ja suljettava leimatut äänestysliput vaalikuoriin. Tarkastamis- ja hyväksymisprosessin sujuvuuden vuoksi ehdotettiin, että kaupunginkanslian henkilökunta hoitaa myös hyväksyttävissä olevien (selvien) äänestyslippujen leimaamisen ym. ennen keskusvaalilautakunnan perjantain lakisääteistä kokousta. Keskusvaalilautakunta valtuutti kokouksessaan 13.12.2018 (§ 18) keskusvaalilautakunnan sihteerin, Gun Söderlundin, Mattias Karlssonin, Karola Nymanin, Carola Hedmanin ja Monica Sonckin käsittelemään kirjeäänestysasiakirjat OM:n vaaliohjeissa erikseen ohjeistamalla tavalla.

Varsinaiset ratkaisut, muun muassa kaikki huomioon ottamatta jättämiset on tehtävä keskusvaalilautakunnan päätösvaltaisessa kokoonpanossa. Keskusvaalilautakunnalle tuodaan myös muut epäselvät tapaukset.

Keskusvaalilautakunnan päätettäväksi esitettävät ennakoäänestykset:

1)

Kirjeäänestyksessä on todistajana toiminut henkilö, joka saadun selvityksen perusteella on **liitteessä** kohdassa 1) mainitun äänestäjän aviopuoliso. Vaalilain 66 d §:n 5 momentin mukaan kirjeäänestystä toimitettaessa on samanaikaisesti oltava paikalla äänestäjän lisäksi kaksi 18 vuotta täyttä henkilöä todistajana. Todistajana ei voi toimia äänestäjän puoliso, lapsi tai vanhempi eikä ehdokas tai tämän lähisukulainen. Vaalilain 66 g §:n 2 momentin mukaan kirjeäänestys on jätettävä huomioon ottamatta, jos kirjeäänestyksen lähetekirjeestä puuttuvat 66 d §:n 5 momentissa tarkoitettujen kirjeäänestyksen todistajien allekirjoitukset.

Koska kirjeäänestyksen lähetekirjeessä on todistajana vain yksi hyväksyttävä allekirjoitus, ehdotetaan, että *äänestys jätetään huomioon ottamatta*.

Keskusvaalilautakunta	§ 20	22.05.2019
Keskusvaalilautakunta	§ 23	24.05.2019

---

2)

Ulkomailta saapuneesta rekisteröimättömästä ennakoäänestyksestä puuttuu äänestäjän allekirjoitus. Vaalilain 63 §:n mukaan äänestys on jätettävä huomioon ottamatta, jos lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädettyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt.

Vaaliohjeissa mainittujen oikeustapausten perusteella (s. 58–59) ehdotetaan, että *äänestys jätetään huomioon ottamatta*.

3)

Europarlamenttivaalien kirjeäänestyksen lähetekirjeessä on äänestyspäiväksi merkitty 31.3.2019, eli ennen kuin ehdokasnumerot oli annettu. Äänestys vaikuttaa kuitenkin muutoin olevan kunnossa ja postileiman päivämäärä on 13.5.2019. Vaaliohjeiden mukaan (s. 74) jokin vähäinen tai epäolennainen puutteellisuus lähetekirjeessä ei välttämättä aiheuta huomioon ottamatta jättämistä.

Pelkästään päiväystä koskevaa virhettä voidaan katsoa niin epäolennaiseksi seikaksi, ettei se yksistään aiheuta huomioon ottamatta jättämistä. Sen vuoksi ehdotetaan, että *äänestys hyväksytään ja merkitään äänioikeustietojärjestelmään*.

Muuta:

Todettakoon lisäksi, että keskusvaalilautakunnalle on muiden EU-vaalien kirjeäänestysten seassa saapunut eduskuntavaaleihin kuuluva kirjeäänestys, joka vasta avaamisen jälkeen huomattiin annetun eduskuntavaaleissa (lomakkeen, päiväyksen ja postileiman perusteella). Eduskuntavaalien vaaliohjeiden mukaan lähetekirje jätetään huomioon ottamatta ja arkistoidaan, kunnes seuraavat eduskuntavaalit on toimitettu. Kirjeäänestys siirretään eduskuntavaalien asiakirjojen yhteyteen.

Kauniaisten ennakoäänestyspaikassa kävi 21.5.2019 äänestäjä aikeissa äänestää EU-vaaleissa. Äänestyslipun leimaamisen jälkeen äänioikeustietojärjestelmä kuitenkin ilmoitti, että äänestäjä oli jo äänestänyt 16.5.2019 Espoossa. Varsin iäkäs äänestäjä väitti, että oli unohtanut/ei muistanut tätä. Äänestäjä oli yksin paikalla ilman avustajaa.

Rikoslain 14 luvun 3 §:n se joka yleisissä vaaleissa tai yleisessä äänestyksessä äänestää ilman äänioikeutta, toisen nimissä tai useamman kuin yhden kerran, on tuomittava vilpillisestä äänestämisestä sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi. Yritys on rangaistava.

Presidentinvaalissa 2012 keskusvaalilautakunta teki tutkintapyyntönsä kahdesti äänestämisestä. Eräs todennäköisesti laitoksessa äänestänyt henkilö äänesti kahteen kertaan. Asia ilmeni toisen ennakoäänestyksen saavuttua. 30.1.2012 saapui käsin kirjoitettu lähetekirje, joka ollessaan kunnossa merkittiin ääni oikeusrekisteriin. 1.2.2012 saapui toinen käsin kirjoitettu lähetekirje saman äänestäjän tiedoilla, jota ei siis enää voitu merkitä rekisteriin. Äänestykset oli toimitettu 25.1.2012 ja 30.1.2012. Käsilain perusteella oli voinut olla samasta henkilöstä kyse, vaikei käsiala ollutkaan ihan sa-

---

Keskusvaalilautakunta	§ 20	22.05.2019
Keskusvaalilautakunta	§ 23	24.05.2019

---

mannäköinen molemmissa lähetekirjeessä. Vaalitoimitsija lienee kummassakin ollut sama, mutta asiaa ei sen kummemmin voitu tarkistaa koska paikkakunta ei ollut tiedossa. Keskusvaalilautakunta päätti 1.2.2012 (§ 14) jättää jälkimmäisen ennakkoäänestyksen huomioon ottamatta sekä päätti äänestyksen (3–2) jälkeen ilmoittaa asiasta poliisille. Tutkintapyyntö tehtiin vaalien jälkeen, mutta sen jälkeen asiasta ei kuulunut mitään.

Erona tässä tapauksessa on siis se, että nyt kyse on pelkästä, mahdollisesti viattomasta, yrityksestä.

Ehdotus:

Keskusvaalilautakunta päättää jättää huomioon ottamatta **liitteestä** kohdista 1–2 ilmenevät äänestykset. Huomioon ottamatta jätetyt äänestykset lähetekirjeineen ja -kuorineen sekä avaamattomine vaalikuorineen liitetään pöytäkirjaan. Äänioikeusrekisteriin/vaaliluetteloon ei tehdä merkintää.

Keskusvaalilautakunta päättää hyväksyä liitteestä kohdasta 3 ilmenevän äänestyksen ja merkitä se äänioikeustietojärjestelmään ja tarvittaessa myös vaaliluetteloon.

Keskusvaalilautakunta päättää jättää tutkintapyyntöä jättämistä koskevan asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

.....

Esittelijä muutti päätösehdotustaan tutkintapyyntöä jättämistä koskevan asian osalta ja ehdotti, että tässä tapauksessa ei tehdä tutkintapyyntöä.

Päätös:

Keskusvaalilautakunta päätti jättää huomioon ottamatta **liitteestä** kohdista 1–2 ilmenevät äänestykset. Huomioon ottamatta jätetyt äänestykset lähetekirjeineen ja -kuorineen sekä avaamattomine vaalikuorineen liitetään pöytäkirjaan. Äänioikeusrekisteriin/vaaliluetteloon ei tehdä merkintää.

Keskusvaalilautakunta päätti hyväksyä liitteestä kohdasta 3 ilmenevän äänestyksen ja merkitä se äänioikeustietojärjestelmään ja tarvittaessa myös vaaliluetteloon.

Keskusvaalilautakunta päätti olla tekemättä tutkintapyyntöä.

KVAAL 24.05.2019 § 23

Ennakkoäänestyksiä ovat tarkastaneet keskusvaalilautakunnan sihteerin kanssa Karola Nyman, Monica Sonck, Stella Vuorio ja Carola Hedman. Kirjeäänestykset on leimattu ja uudelleen kuoritettu sekä keskusvaalilautakunnan kokouksessa 22.5.2019 että kaupunginkansliassa keskusvaalilautakunnan sihteerin toimesta Karola Nymanin, Monica Sonckin ja Carola Hedmanin läsnä ollessa. Hyväksytyt vaalikuoret on sijoitettu äänestysalueittain muiden vaalikuorten joukkoon.

Keskusvaalilautakunta	§ 20	22.05.2019
Keskusvaalilautakunta	§ 23	24.05.2019

Yleiseen ennakoäänestykseen liittyen keskusvaalilautakunnan tietoon tuodaan seuraavat asiat:

- Kauniaisten keskusvaalilautakunnalle toimitetut muille keskusvaalilautakunnille osoitetut ennakoäänestysasiakirjat on toimitettu postiin edelleen kuljetettavaksi.
- Kauniaisten ennakoäänestyspaikassa äänesti yhteensä 2679 äänestäjää, joista 1932 oli kauniaislaisia. Äänestäjien määrä oli eduskuntavaaleissa 3454, presidentinvaalissa 3064 ja kuntavaaleissa 2701.
- Keskusvaalilautakuntaan saapui vaaliluetteloiden tulostamisen jälkeen eli perjantaina 24.5.2019 yhteensä 3 hyväksyttävää ennakoäänestystä, joita ei ollut merkitty äänioikeusrekisteriin äänestyspaikalla. Ennakoäänestykset on tarkastamisen jälkeen merkitty äänioikeusrekisteriin ja ko. alueiden (I, II ja III) vaaliluetteloihin on tehty ennakoäänestystä koskevat merkinnät.

Kotiäänestys: Vaalilain 46 §:n 3 momentin mukaan äänioikeutettu, jonka kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän pääse äänestys- eikä ennakoäänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia, saa äänestää ennakolta kotonaan. Kotiäänestyksen yhteydessä voi äänestää myös kotiäänestykseen oikeutetun kanssa samassa taloudessa asuva omaishoidon tuesta annetussa laissa tarkoitettu omaishoitaja, jos kyseinen kunta on merkitty äänioikeusrekisterissä hänen kotikunnakseen.

Kotiäänestystä oli 14.5.2019 klo 16.00 mennessä pyytänyt 17 kotiäänestäjää ja lisäksi 5 omaishoitajaa oli pyytänyt saada äänestää kotiäänestyksen yhteydessä. Kotiäänestykseen ilmoittautuneista 15 äänesti kotona ja omaishoitajista 3.

Laitosäänestys: Kauniaisissa järjestettiin laitosäänestys Villa Bredan hoiva- yksikössä ja Kaunialan Sairaala Oy:ssä. Äänestäjiä oli yhteensä 77, joista kauniaislaisia 18.

Kirjeäänestys: EU-vaalien kirjeäänestyksiä on saapunut yhteensä 22, joista 21 on ollut hyväksytyjä ja tarkastamisen jälkeen merkitty äänioikeusrekisteriin.

Keskusvaalilautakunta on 22.5.2019 jättänyt 1 ulkomailla suoritetun äänestyksen ja 1 kirjeäänestyksen huomioon ottamatta. Hyväksytyjen ulkomailla annettujen äänestysten (ulkomaan ennakoäänestys ja kirjeäänestys) määrä on 128. Eduskuntavaaleissa vastaava luku oli 295 ja presidentinvaalissa 257 kappaletta.

Luettelot ennakolta äänestäneistä liitetään pöytäkirjaan. Ennakoäänestyksen yhteenvetotilasto liitetään pöytäkirjaan.

Liitteet

Keskusvaalilautakunta	§ 20	22.05.2019
Keskusvaalilautakunta	§ 23	24.05.2019

Ennakkoon äänestäneet:

Vuoden 2014 EU-vaaleissa kauniaislaisista äänioikeutetuista (7443) ennakkoon äänesti hyväksytysti 2377 (n. 31,9 %) ja vaalipäivänä 2496 (n. 33,5 %) eli yhteensä 4873 henkilöä (n. 65,5 %).

Äänioikeutettuja kauniaislaisia on nyt kyseessä olevissa vaaleissa 7882:

I: 2389

II: 2264

III: 3229 (joista ulkomailla asuvia 883)

Äänioikeusrekisterin mukaan ennakkoon on äänestänyt yhteensä 2617 äänioikeutettua kauniaislaista ja ennakkoäänestysprosentti on n. 33,2 %. Äänestysalueittain on ennakkoon rekisterin mukaan äänestänyt:

I: 1004

II: 765

III: 848 (joista ulkomailla asuvia 116)

Keskusvaalilautakunnalle 23.5.2019 klo 19.00 mennessä saapuneiden ja sille kuuluvien EU-vaalien vaalikuorten määrä on yhteensä 2619 kappaletta, joista rekisteriin on merkitty 2617 kpl.

Vaalikuorten määrä on äänestysalueittain:

I: 1004

II: 765

III: 848

Ehdotus:

Keskusvaalilautakunta hyväksyy ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastamistoimenpiteet.

Hyväksytyjen vaalikuorten määrä on äänestysalueittain:

I: 1004

II: 765

III: 848

Eli yhteensä 2617 kappaletta.

Liitteet

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

MUUTOKSENHAKUOHJEET

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kauniaisten kaupungin kirjaamosta (katso yhteystiedot oikaisuvaatimusohjeen alla).

Muutoksenhakukiellot ja kieltojen perusteet

Kuntalain 136 §:n (410/2015) mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 22

Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja lakiviittaukset: 23 (Vaalilaki 66 §)

Oikaisuvaatimusohje

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi kuntalain 134 §:n 1 mom. (410/2015) mukaan tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät:

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Työsopimussuhteeseen ottamisesta tai päättämisestä voidaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus vain jos perusteina ovat, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja yhteystiedot:

Keskusvaalilautakunta	Sähköposti:	kirjaamo@kauniainen.fi
Kauniaisten kaupunki	Puh.	09 50561
Kirjaamo	Faksi:	09 5056 535
Kauniaistentie 10	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–15.45
PL 52, 02701 KAUNIAINEN		

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja muoto

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava 1) päätös, johon haetaan oikaisua, 2) se, millaista oikaisua vaaditaan ja 3) millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitusosoitus

Alla mainittuihin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusperusteena ei voida käyttää sitä, että päätös on yksityisoikeudellisten säännösten vastainen. Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Muun lain nojalla tehdyn oikaisuvaatimuksen tai valituksen osalta muutoksenhakuoikeus määräytyy sen lain mukaan.

Valitusviranomainen

Viranomainen, jolle valitus tehdään, ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus	Sähköposti:	helsinki.hao@oikeus.fi
Tuomioistuimet-talo	Puh.	029 56 42000
Kirjaamo	Faksi:	029 56 42079
Radanrakentajantie 5	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–16.15
00520 HELSINKI		

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kunnallisvalitus, pykälät:	Valitusaika	30	päivää
Hallintovalitus, pykälät: (katso erillinen muutoksenhakuohje)	Valitusaika		päivää

Muu valitusviranomainen (katso erillinen muutoksenhakuohje)

pykälät:	Valitusaika		päivää
-----------------	-------------	--	--------

Kunnallisvalitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava valitusviranomaisen kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Kunnallisvalituksen sisältö ja muoto

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta ja postiosoite. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun (260 euroa 1.1.2019 alkaen (asetus 1383/2018)).